

Ο εθνικισμός του εμβολίου και η οικουμενική πανδημία, Π. Μπουκάλας (άρθρο)

Παντελής Μπουκάλας

Ο εθνικισμός του εμβολίου και η οικουμενική πανδημία

(Συντομευμένο)

§1 Η πανδημία δοκιμάζει τις αντοχές της ανθρωπότητας, φθείροντας την υγεία της σε όλες τις διασταυρούμενες μορφές της: τη σωματική, την ψυχική, την πνευματική και την ηθική. Δοκιμάζει την ποιότητα και τις αξίες μας· το φρόνημά μας. Τα συμπεράσματα από τον δεκάμηνο πόλεμο δεν είναι ενθαρρυντικά. Οι τεράστιες απώλειες, με πάνω από 1.100.000 νεκρούς παγκοσμίως, αποκάλυψαν με απογοητευτική ενάργεια τις αδυναμίες των συστημάτων υγείας ανά τον πλανήτη, δημόσιων, ιδιωτικοποιημένων ή ενδιάμεσων. Τόσο στις χώρες που επαίρονται αυτοκατατασσόμενες στον «Πρώτο Κόσμο» όσο και στον απαξιωτικά ταξινομούμενο ως «Τρίτο Κόσμο».

§2 Το γεγονός ότι οι εκατόμβες με θύματα τροφίμους γηροκομείων καταγράφηκαν πρωτίστως στον Πρώτο Κόσμο νομιμοποιεί το απλό ερώτημα: Σε τι ακριβώς πρωτεύει ο κόσμος αυτός, όταν επιφυλάσσει στους παλαίμαχους αλλά όχι και απόστρατους του βίου μια μοίρα που φέρνει στον νου το «Κείων νόμιμον», έστω σε ηπιότερη μορφή; Όταν δηλαδή το όριο ηλικίας εξόδου από τον κόσμο τούτο -αναγκαστικής τότε, στην Κέα, λόγω ανεπάρκειας των υλικών πόρων, σχεδόν αναπόφευκτης σήμερα, «λόγω της βαριάς συγκυρίας» και της πολιτειακά ανεξέλεγκτης κατάστασης σε πολλές μονάδες φιλοξενίας υπερηλίκων- δεν είναι τα εβδομήντα χρόνια, αλλά τα ογδόντα;

§3 Η ψυχική μας υγεία μάχεται ν' αντέξει μέσα στο ναρκοπέδιο του φόβου, της ανασφάλειας, της ανεργίας, της κλεισούρας, των εν αναστολή αισθήσεων της διαλυμένης κοινωνίας (δεν είναι παρά η εικονική διαδικτυακή συγκέντρωση ανθρώπινων μονάδων). Με βαριά τραύματα βγαίνει από τον πόλεμο με όλα αυτά, το βλέπει ο καθείς μέσα του και δίπλα του. Για να την αποτελειώσει έπειτα η ολοένα μειούμενη εμπιστοσύνη στην πολιτεία - ελληνική, αμερικανική, ρωσική κ.ο.κ.· οι διαφορές αφορούν τη ρητορική, όχι την ουσία. [...]

§4 Ούτε όμως η διανοητική και η ηθική υγεία δικαιούνται να περηφανεύονται για την ασπίδα τους. Η μόλυνση δεν περιορίζεται στα πνευμόνια μας. Την πνευματική ήττα

την πιστοποιεί η ευρύτατη διάδοση που είχαν εξαρχής θεωρίες συνωμοσίας όχι απλώς εύπεπτα αφελείς, αλλά καταφανώς βλακώδεις. Όπως τυχαίως, οι κυριότερες, που διακινούνται και από καταστροφικούς πολιτικούς, συνδουλίζουν τον ρατσισμό, τον εθνικισμό και τη μισαλλοδοξία:

§5 «Φταίνε οι σχιστομάτηδες της Κίνας / οι μουσουλμάνοι, που ανέλαβαν την αποστολή να μολύνουν τον δυτικό κόσμο, / οι Εβραίοι, πάντα οι Εβραίοι, το λένε και τα “Πρωτόκολλα της Σιών”, που μπορεί να μην υπήρξαν ποτέ, παραμένουν ωστόσο το ευαγγέλιο των όπου γης νεοναζιστών / οι μαύροι / ο Γκέητς και ο Σόρος / η κρυφή “Παγκόσμια Διακυβέρνηση” / οι Νεφελίμ και οι παραφυάδες αυτών, οι Καραπιπερίμ».

§6 Όλα μπορεί να τα πιστέψει κανείς, είτε στην απελπισία του, επειδή αδυνατεί να οργανώσει σε μια στοιχειωδώς λογική διήγηση το χάος των αντιφατικών πληροφοριών και των φημών, είτε «για καλαμπούρι», που ποτέ δεν είναι ουδέτερο, ή για να νιώσει ότι συγκαταλέγεται στους «μυημένους»· στους «λίγους που ξέρουν την αλήθεια και δεν είναι τετράποδα για να φορέσουν φίμωτρο», μάσκα δηλαδή. Μπορεί να πιστέψει ακόμα και ότι «η μάσκα είναι αμαρτία», γιατί προσβάλλει λέει το πρόσωπό μας, πλασμένο κατ’ εικόνα και καθ’ ομοίωσιν. [...]

§7 Δεν γίνεται όμως να πιστέψουμε ότι απαξάπαντες οι κυβερνήτες των χωρών του κόσμου, ανεξαρτήτως ιδεολογίας και εθνικού ή προσωπικού κύρους, συσκεφθέντες εν κρυπτώ και παραβύστω συνωμότησαν από κοινού και αποφάσισαν ομοθυμαδόν να εκπαιδεύσουν έναν φονικό ιό. Και μετά την αποφοίτησή του να τον αμολήσουν για να εξολοθρεύσει τους ίδιους τους υπηκόους τους.

§8 Ποιοι; Αυτοί που δεν ομονοούν για να αντιμετωπίσουν ένα πρόβλημα που ο ΟΗΕ, χωρίς ίχνος μελοδραματισμού, το χαρακτηρίζει εξίσου επικίνδυνο και θανατηφόρο με την πανδημία, πρωτίστως για τα παιδιά: την κλιματική αλλαγή. Αυτοί που, ηθικώς ψυχροί, ανάλγητοι, έχουν ήδη αρχίσει να ανταγωνίζονται σφοδρά, μετερχόμενοι όλα τα όπλα της προπαγάνδας, για τη δόξα της πρωτιάς στην παραγωγή εμβολίου και της αποτελεσματικότητας κάθε πατέντας («η δική μας μάλαμα κι ασήμι, η δική σας σκάρτη»). Αντί οικουμενικής απάντησης σ’ ένα βασανιστικό οικουμενικό πρόβλημα, μικρόψυχος εθνικισμός, μικρονοϊκός πολιτικαντισμός και χυδαίος τυχοδιωκτισμός. [...]

§9 Τα γνωρίζουν όλα αυτά και στον ΟΗΕ και στον ΠΟΥ, δύο οργανισμούς μιας οικουμενικότητας ισχνής, πλην -ακόμα κι έτσι- παραμυθητικής. Γι' αυτό και άρχισαν προ πολλού να προειδοποιούν, να επισημαίνουν, να εκλιπαρούν για παγκόσμια αλληλεγγύη και ίσες δυνατότητες πρόσβασης στα εμβόλια και στα φάρμακα. Για να φτάσει το εμβόλιο παντού και σε όλους. «Ο εθνικισμός του εμβολίου θα παρατείνει την πανδημία του κορωνοϊού», είπε την περασμένη Κυριακή ο επικεφαλής του ΠΟΥ Τέντρος Αντάνομ Γκεμπρεγεσούς. Και θα επιβεβαιώσει τη βαριά ηθική ήττα της ανθρωπότητας.

Παντελής Μπουκάλας,
Απόψεις, [Η Καθημερινή](#), 01/11/2020
Τελευταία πρόσβαση 29/01/2021

Δραστηριότητες

1. Να αποδώσετε συνοπτικά τη σημασία της διάδοσης θεωριών συνωμοσίας την εποχή του κορωνοϊού και τους λόγους της ευρύτατης αποδοχής τους, σύμφωνα με όσα υποστηρίζει ο Π. Μπουκάλας.

2. Να σχολιάσετε τον τίτλο του κειμένου. Είναι σχετικός με το περιεχόμενο και, αν ναι, με ποια σημεία του κειμένου ακριβώς έχει άμεση σχέση;

3. «Κείων νόμιμον»: Να αναζητήσετε τη σημασία της έκφρασης στα λεξικά. Ποιες είναι οι ομοιότητες και ποιες οι διαφορές με τη σημερινή πραγματικότητα; Είναι, κατά τη γνώμη σας εύστοχη η αναφορά του Μπουκάλα και γιατί;

4. «Ο εθνικισμός του εμβολίου θα παρατείνει την πανδημία του κορωνοϊού», είπε την περασμένη Κυριακή ο επικεφαλής του ΠΟΥ Τέντρος Αντάνομ Γκεμπρεγεσούς. Και θα επιβεβαιώσει τη βαριά ηθική ήττα της ανθρωπότητας.

- Στην επιλογική παράγραφο ο Μπουκάλας αναφέρει τα λόγια του επικεφαλής του ΠΟΥ Τέντρος Αντάνομ Γκεμπρεγεσούς. Τι εξυπηρετεί κατά τη γνώμη σας αυτή η αναφορά;
- Η καταληκτική περίοδος του κειμένου διατυπώνεται καταφατικά. Θα μπορούσε να διατυπωθεί ερωτηματικά; Τι θα άλλαζε;

5. (δεν είναι παρέα η εικονική διαδικτυακή συγκέντρωση ανθρώπινων μονάδων) (§3).

(«η δική μας μάλαμα κι ασήμι, η δική σας σκάρτη») (§8).

Γιατί ο συγγραφέας έβαλε μέσα σε παρένθεση τα παραπάνω αποσπάσματα; Τι επιδιώκει στην κάθε περίπτωση και με ποιον τρόπο; Να λάβετε υπόψη σας ότι το κείμενο δημοσιεύτηκε σε εφημερίδα πλατιάς κυκλοφορίας.

6. με απογοητευτική ενάργεια (§1), Τόσο στις χώρες που επαίρονται (§1), συσκευθέντες εν κρυπτώ και παραβύστω (§7), αποφάσισαν ομοθυμαδόν (§7), μετερχόμενοι όλα τα όπλα της προπαγάνδας (§8), πλην -ακόμα κι έτσι- παραμυθητικής (§9): Γιατί κατά τη γνώμη σας ο Μπουκάλας χρησιμοποιεί αυτές τις λόγιες λέξεις/εκφράσεις; Να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις/εκφράσεις με άλλες ισοδύναμες σε πιο απλό ύφος.